

Příkaz České televizi: Přestaňte tajit výdaje!

infokuryr.cz/n/2024/01/28/prikaz-ceske-televizi-prestante-tajit-vydaje/

Úřad pro ochranu osobních údajů vydal 26. 1. 2024 informační příkaz České televizi, aby do 15 dnů sdělila, komu a kolik zaplatila za pořady Václava Moravce v roce 2022. Proti příkazu se nelze odvolat.

Česká televize za minulého generálního ředitele Petra Dvořáka proslula v souvislosti s pořady Václava Moravce tajením utrácení peněz koncesionářů i za cenu, že porušovala zákony o svobodném přístupu k informacím i o zadávání veřejných zakázek. Od roku 2018 jsem žádal informaci podle zákona o svobodném přístupu k informacím, kolik platí Česká televize externím subjektům za pořady Otázky Václava Moravce a Fokus Václava Moravce. Česká televize pět let informaci tajila, přestože dvakrát prohrála u Městského soudu v Praze a dvakrát u Úřadu pro ochranu osobních údajů. Teprve v květnu 2023 odpověděla na pět let starý dotaz, že tyto náklady činily v roce 2017 8,9 milionů korun. Ihned jsem požádal o informaci, kolik činily externí náklady za Moravcovy pořady v roce 2022 a kdo byl příjemce těchto prostředků. Česká televize po další právní bitvě v září 2023 odmítla uvést konkrétní podnikatele, kteří dostali peníze. Jen řekla, že jich bylo 111. Nyní Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolacímu orgánu, který dosud jen rušil odmítavá nezákonná rozhodnutí České televize a vracel věc televizi k novému rozhodnutí, došla s televizí trpělivost a přikázal jí informaci poskytnout.

Česká televize nechápe rozdíl mezi zaměstnancem a podnikatelem

Česká televize se ve svém rozhodnutí odvolává na judikaturu Ústavního soudu – nález IV.ÚS 1378/16, přitom však sama uvedla, že příslušná judikatura se týká zaměstnanců. Přičemž ČT na sebe vztahuje postavení zaměstnavatele. Požadovaná informace se však netýkala zaměstnanců České televize, ale podnikatelů, kteří dostali od ČT zakázku. Česká televize zde nejedná jako zaměstnavatel, ale jako zadavatel veřejné zakázky, byť jde o zakázku malého rozsahu. Právní ochrana osobních údajů zaměstnanců je širší, než ochrana údajů podnikatelů při veřejných zakázkách, kdy je naopak veřejný zájem na transparentnosti a veřejnosti procesu zadávání zakázky, ale i údajů o osobách, které veřejné zakázky získaly.

Identifikační údaje osob samostatně výdělečně činných jsou veřejně dostupné v živnostenském rejstříku nebo v registru ekonomických subjektů. Vždy je veřejné obchodní firma podnikatele, což je u fyzických osob jejich jméno a příjmení, dále je to identifikační číslo osoby a též sídlo, což je u fyzických osob zpravidla adresa trvalého pobytu. Česká televize nemůže tajit údaje, které jsou ze zákona veřejné. To byl nesmyslný výklad práva Českou televizí.

Podnikatelé se stydí za pořady Václava Moravce

Česká televize smlouvy s podnikateli s hodnotou plnění nad 50 000 Kč bez DPH musí zveřejňovat v registru smluv. Je nesmyslné a nezákonné údaje z povinně zveřejněné smlouvy v režimu zákona o registru smluv utajovat v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Tyto údaje jsou údaji veřejnými a ČT je nesmí zatajovat v rámci žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Nové je jen jejich přiřazení k pořadům Václava Moravce.

Je zajímavé, že na dotaz České televize 27 podnikatelů ze 111 uvedlo, že si nepřejí sdělit informaci, že se podílejí a v jakém peněžním rozsahu na pořadech Václava Moravce. Tuto informaci hodnotím tak, že tito podnikatelé nemají problém zveřejnit v registru smluv smlouvu s Českou televizí, ale nechtějí zveřejnit to, že se podílejí na pořadech Václava Moravce. Asi se za pořady stydí a nechtějí s nimi spojovat své jméno. Ale ČT nesdělila ani údaje o těch podnikatelích, kteří nevyslovili svůj nesouhlas se sdělením požadované informace.

Porušení transparentnosti při zadávání veřejných zakázek

Odmítnutí žádosti o informaci Českou televizí je porušením zásady transparentnosti, která se podle zákona o zadávání veřejných zakázek vztahuje i na veřejné zakázky malého rozsahu. Pakliže Česká televize tají, komu zadává veřejné zakázky, je to bezohledné porušení zásady transparentnosti.

Ovlivňování politiky a voličů

Pořady V. Moravce jsou pořady, které vstupují do politiky a mohou ovlivnit volební rozhodnutí voličů. Tím spíše je dán veřejný zájem na veřejnosti jejich přípravy, včetně financování. Nejde o nějaký hudební koncert či sportovní přenos. Pakliže nějakými pořady ČT vstupuje do politiky, musí snést veřejnou kontrolu nákladů takového vstupu do politiky.

Švarc systém

ČT uvedla, že předmětné osoby vykonávají např. činnost kameraman, mikrofonista, střihový technik, rekvizitář, maskér a vizážista. To hodnotím, že ČT některé své původní zaměstnance převedla na osoby samostatně výdělečně činné, ale pracují výlučně či dominantně pro ČT, jde fakticky o nelegální švarc systém. ČT se přiznala k obcházení nákladů zaměstnavatele spojených s pracovním poměrem (odvody na sociální a zdravotní pojištění). Jde o obcházení pracovních předpisů, zejména zákoníku práce. To jen ukazuje tristní situaci v ČT za generálního ředitele Petra Dvořáka. Obcházení zákona nemůže být argument pro omezení svobodného přístupu k informacím. Smyslem tohoto jednání je obrátit stát na nemocenském a sociálním pojištění. Jak na tento podraz na státní finance zareaguje Fialova vláda? Nic neočekávám, ale kdyby to udělal někdo jiný než ČT, zakleknou na něj kontrolní orgány. Ať si každý, kterému se zdá zpravodajství a publicistika ČT provládní, posoudí sám, zda jde či ne o výsledek praktiky – my o vládě budeme dobře referovat, a vy nám zvýšíte koncesionářský poplatek a strpíte švarc systém a tajejný, komu dáváme veřejné zakázky v souvislosti s pořady Václava Moravce.

Společenský hlídací pes

Abych však Českou televizi i ocenil. V rozhodnutí mne uznala vzhledem k mé publikační činnosti za společenského hlídačského psa, tedy oprávněnou osobu pro zjišťování informací. Přesto mi však informace odmítla sdělit. Ale i to je jistý pokrok, že již za publikační činnost nejsem kritizován, jak to učinil Václav Moravec v roce 2012, když ve svém pořadu prezentoval nelibost nad mou publikační činností. Je směšné, že novinář kritizuje jiného za to, že píše články. Zřejmě si Moravec myslí, že svoboda projevu a šíření informací je jen pro něho. Je však pro všechny. Podstatou problému je, že obsah mých článků se některým nelíbí. Kdybych patolízal Moravcovi, jistě bych kritizován za publikační činnost nebyl. Žijeme-li v demokracii, nemůže se nikdo bát publikovat články.

V televizi se nemá mlžít jako za Zelenky (generální ředitel Československé televize 1969-89). Snahy tajit výdaje České televize byly za bývalého ředitele Petra Dvořáka. Doufám, že současný generální ředitel Jan Souček bude informační příkaz respektovat.

Zdeněk Koudelka

